

Erdészeti rendeletek tára.

Körrendelet valamennyi kir. ügyésznek.

8107. szám. Kérdés merülven fel az iránt, hogy az esetre, ha az erdei lopás kihágása társaságban vagyis két vagy több tettes által együtt vagy közösen követtetik el (1878. V. t.-cz. 70. §-a), a kártérítés és a büntetés, mely összegben és külön-külön, vagy egyetemleges felelősséggel szabandó-e ki minden egyes tettesre? értesitem ügyész urat, hogy a közös tetteseknek kártérítésben marasztalása és pénzbüntetéssel büntetése különböző elvek szerint eszközözlendő. A sértett félnek nem lehet nagyobb kártérítési összegre igénye az esetben sem, ha a kárt többen és közösen okozták, mint a mennyit részére a törvény megállapít (1879. XXXI. t.-cz. 90. és következő §§-ai), de az okozott kár egész összegeért a társaságban elkövetett kihágás minden tettese felelős. Ennélfogva a társaságban elkövetett erdei lopás kihágásának tettesei a kártérítési összegben, mely alatt a lopott dolog értéke és ezen fölül ennek a törvényben megállapított hányadrésze értendő, egyszer, de egyetemlegesen marasztalandók el. Ellenben a pénzbüntetés minden egyes tettesre külön és egyetemleges felelősség nélkül szabandó ki, még pedig mindegyikre azon összegben, a melylyel a törvény szerint büntetendő lenne azon tettes, a ki a társaságban elkövetett kihágást egyedül követte volna el. Mert a kihágás, ha társaságban követtetik is el, egy büntetendő cselekményt képez, és a tettesek az 1878. V. t.-cz. 71. §-a szerint az elkövetett büntetendő cselekményre kiszabott büntetéssel büntetendők (1879. XL. t.-cz. 12. §-a és 1879. XXXI. t.-cz. 80. §-a). Felhivom ügyész urat, hogy az erdei másodfoku bíróságnál az 1879. XXXI. t.-cz. 155. és 156. §§-ai alapján teendő előterjesztéseiben és indítványjaiban a följebb kifejtett elveknek megfelelő álláspontot foglalja el; de egyszersmind ügyeljen arra is, hogy a társaságban elkövetett erdei lopásoknál nem működött-e közre tolvajszövetségnek két vagy több tagja, mert ez esetben az erdei lopás tekintet nélkül a lopott dolog értéke az 1879. XXXI. t.-cz. 74. §-a és az 1878. V. t.-cz. 336. §-ának 6. pontja értelmében büntettet képez, és királyi bíróságok hatásköréhez tartozik.

Budapesten, 1882. évi márczius 21-én.

Dr. Pauler Tivadar, s. k.

~~~~~

*A társaságban elkövetett
erdei kihágásokról után szabandó
pénzbüntetés ügye*

Körrendelet valamennyi közigazgatási bizottságnak.

(Az erdők fatermésének kihasználására vonatkozó kérdések elintézése ügyében.)

8.326. sz. Némely közigazgatási bizottság a múlt évi 10.092. számú rendelettel kiadott utasítás II. fejezet, 3. §. g) pontjában foglalt azon rendelkezést, mely szerint „az üzemterveknek az erdő-törvény 18. §-ában engedélyezéséig és jóváhagyásáig minden az erdő jelenlegi állományának megváltoztatását célzó kérdésben a közigazgatási bizottság erdőrendészeti szempontból elsőfokulag határoz“ akként magyarázta, hogy az ily határozat, ha az ellen felelkezés nem történik, végérvényes. — Miután az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a értelmében az erdők tartamos használat szerint kezelendők s a 4. §. értelmében másnemű gazdasági művelésre állandóan nem alkalmas területek ki nem irthatók; miután addig is míg az üzemtervek általam jóváhagyva lesznek, az illető erdő egy évi fatermésén túlterjedő minden használat, valamint az erdőállomány bármilyen megváltoztatását célzó határozat jóváhagyásomat igényli: rendelem, hogy a közigazgatási bizottságoknak a fennebbiekre vonatkozó minden határozata, még azon esetben is, ha az ellen az illetők részéről felelkezés nem tétetnék a jóváhagyás feletti intézkedés végett hozzám felterjesztések, kivéven azon esetet, midőn az illető erdőbirtokos a kérelmét megtagadó határozatba belenyugodott volna.

Budapestén, 1882. évi májushó 27-én.

B. Kemény.

Körrendelet valamennyi kir. erdőfelügyelőségnek.

(Az erdőhasználatokra vonatkozó kérdések megbirálása ügyében.)

Tapasztalván, hogy egyes kir. erdőfelügyelők annak megbirálásánál, vajjon valamely tervezett erdőhasználat megfelel-e a törvényszerű tartamosság követelményeinek, s az erdő állaga nem lesz-e megtámadva, — nem mindig a területet veszik alapul: utasítom a királyi erdőfelügyelőségeket, hogy az erdőhasználatra vonatkozó minden kérdés megbirálásánál a használat mérvét ne fatömeg szerint, hanem szem előtt tartva az 1880. évi 23.374. számú utasításban megállapított alapelveket — mindig a terület alapján ítélje meg. Tájékoztul szolgáljanak erre nézve még a következők:

1. Ha a korfokozatok akként vannak elosztva, mikép az állaboknak a fordaszakokba való besorozása után, melynél a célszerű vágássorrend is tekintetbe veendő, egyenlő fordaszaki terület mellett lehetségesnek tűnik ki az, hogy nemcsak az első, hanem valamennyi következő fordaszak állabjai is, midőn vágatásra fognak kerülni, a megállapított fordának megfelelő szabályos használati kort elérendik: akkor a megengedhető legnagyobb egy évi vágás terület egyenlő az

erdőnek szabályos hozamterületével (terület osztva a forda éveivel) s ennél nagyobb területnek kihasználása akkor sem állapítható meg, ha a jelen fakészlet nagyobb a szabályosnál. Kivételnek csak akkor van helye, ha a fakészlet többlet a legidősebb korosztály tulnyomóságának következménye, s az állabok oly korosak, hogy azoknak nagyobb része azon korig, melyben a fordaszakokba történt besorozásuk folytán vágatás alkalmával jutnának, fen nem tartható, vagy ha fenn is tartathatnék, értékéből igen sokat veszítené.

Ha ellenben kitűnik, hogy egyes fordaszakokban, az azokba sorozott állabok sokkal fiatalabbak, mint a minőknek kellene lenniök, úgy hogy azok vágatásuk alkalmával a fordának megfelelő szabályos használati kort meg sem közelítenék: akkor az évi használat nem állapítható meg a szabályos évi hozamterülettel egyenlő kiterjedésben, még az esetben sem, ha az első fordaszak megfelelő koru állabokkal teljesen el volna látva.

2. Ezen elvek szerint állapítandó meg az évi használat mérve minden üzemmódnál, megjegyeztetvén, hogy ha a kihasználás fokozatos vágásokban, vagy pedig szálalás útján történik, annyi hold terület tekintendő kihasználtkak, mint a mennyit a kivágott fák foglalnának el, ha csupán azok állanának egymás mellett oly zárlatban, mint a milyennel az illető erdőrész eredetileg birt.

3. Ha tarvágás alkalmazása mellett a felujtás elősegítése végett a vágásban néhány törzs állva hagyatott, melyek később kiszedetnek, az egész vágásterület kihasználtkak tekintendő. Ily törzsek azonban utólag csak az esetben használhatók ki, ha kiszedésök által a fiatal serdény kárt nem szenved. Ha a vágásban selejtes vagy oly fanemű törzsek maradnak, melyek egyáltalán fel nem használtatnak, az általuk elfoglalt terület szintén a kihasznált területbe beleszámítandó.

4. Középerdő-üzemnél a beosztás az alfja szerint eszközöltetvén, az évi vágásterület az alfja fordája szerint számítandó, magától értetvén, hogy főfáknak kellő mennyiségű törzs az alfjából állva hagyandó, és a főfák közül csak a legidősebb korosztálybeli törzsek használhatók ki.

5. Szálalásnál csak a rendszeres szálaló-üzem engedhető meg, melynek alkalmazásánál megállapítandó, hogy egy forda alatt ugyanazon területen hányszor ismétlődik a szálalás, s az egész erdőterület (ha több vágássorozat van, minden vágássorozat területe) annyi vágásra osztandó fel, a hány év múlva a szálalás ismételtetik. A használat azután úgy határozatik meg, hogy minden évi vágásban csak a legidősebb korosztályba tartozó törzsek vágandók ki, és csupán annyi, a mennyinek nőtérösszege az illető egész területnek a forda éveivel való elosztása által nyert szabályos évi hozamterületet túl nem haladja, (beleértve a nőtérösszegbe a legidősebb korosztályba eső azon törzsek nőterét is, melyek mint egyáltalán fel nem használhatók állva hagyatnak).

6. Szünetelő-üzem alkalmazása az erdőtörvény 17. §-ában megnevezett birtokosok erdeiben csak kivételes esetekben engedhető meg akkor, ha az illető erdőnek csekély kiterjedése, vagy más rendkívüli körülmények miatt rendes évi vágások okszerűen nem alkalmazhatók, s ha az illető birtokos gondoskodott arról, hogy az időnkénti jövedelemnek az utókort megillető része annak javára fordittatik vagy elhelyeztetik. — Budapesten, 1882. májushó 27-én.

B. Kemény.

Körrendelet valamennyi kir. erdőfelügyelőségnek.

(Az erdőgazdasági üzemtervek megvizsgálásánál követendő eljárás ügyében.)

19.571. sz. Hogy a törvényszerű rendszeres gazdasági üzemtervek megbirálásánál egyöntetű eljárás legyen alkalmazva, a következőket rendelem.

Rendszeres gazdasági üzemtervek megbirálásánál mindenekelőtt megvizsgálendő, vajjon a beterjesztett munkálat teljes-e.

Minden rendszeres üzemtervben, legyen az bár a legegyszerűbb alakban is készítve, kimutatandók:

1. az erdő jelen állapota,
2. a gazdaság célja és föladata,
3. a berendezés és hozamszabályozás,
4. a tervezett használatok és felujtások,
5. az üzemnyilvántartás,
6. a szolgalmak és viszontszolgálatok,
7. a kezelő- és őrzőszemélyzet létszáma, vagy a kezelés és őrzésnek ki által való teljesítése.

1. Az erdő jelen állapotának általánosságban való jellegzésére szolgál az általános erdőleírás, melyben az erdőgazdaságra fontos összes külső és belső viszonyok (1880. évi 23.374. sz. utasítás I. C) 1—6.) röviden, de kimerítően előadandók; részletes kitüntetésére pedig azonkívül a tértáblázat, a részletes állableírás, a területek termőhelyek szerinti kimutatása, a korosztálytáblázat. A hol csakis külterjes gazdálkodás folytatható és az erdő 1000 holdat túl nem halad, ott a jelen erdőállapotnak (terület-, talaj- és közet-, fekvés- és hajlás-, emelkedés-, termőképességi osztály-, fanem- és elegyarány-, fatömegkor-, zárlat-, jelen fatömegkészlet- és növekvésre nézve) osztagonkénti kimutatása elengedhető s elegendő, ha az tagonként mutatatik ki; 500 holdnál kisebb egyszerű erdőgazdaságoknál a jelen állapot részletes jellegzése az általános erdőleírásban eszközölhető.

2. A gazdaság célja az általános erdőleírásban határozottan megjelölendő.

3. Az erdőrendezés és hozamszabályozás szintén az általános erdőleírásban fejtendő ki és indokolandó; az erdők gazdasági

beosztása azonkívül a gazdasági térképen is láthatóvá teendő. A célba vett szabályos állapot, a mennyiben nem készítettett külön erre vonatkozó térkép, melyen a szabályos korfokozatok különböző színezés által kitüntetvék, a gazdasági térképen akként legyen kimutatva, hogy az egyes tagokba azon fordaszaknak megfelelő római szám irassék be feltűnő színnel (vörössel), melyben azok a megállapított szabályos vágássorrend szerint tarlasztásra kerülének, ha az erdő jelenleg már a tervezett szabályos állapotban volna.

Kisebb erdőgazdaságokra nézve, hol többnyire egyszerű vágásosztás szokott alkalmaztatni, elégséges ha az egyes vágások a gazdasági térképen kimutattatnak és a tervezett vágássorrend a vágások számozása által kitüntetettetik.

1000 kat. holdnál nagyobb erdőknél a célba vett szabályos állapot számokban is kitüntetendő (úgy, a mint az, az 1880. évi 23.374. sz. utasításban foglaltatik); 1000 holdnál kisebb, de 500 holdnál nagyobb erdőkre nézve csak a jelen állapotnak a célbavett szabályos állapottal való összehasonlítása, s a szabályos hozamterület, szabályos fakészlet és szabályos évi növekvésnek sommás kitüntetése szükséges.

4. A tervezett használatok és felújítások kitüntetésére szolgál az általános üzemterv, a részletes tarlasztási terv, a részletes előhasználati (gyéritési) terv, a mellékhasználatok terve és a részletes fölújítási terv.

Mindezen tervek belterjesen kezelhető s 1000 holdnál nagyobb erdőkre nézve oly alakban szerkesztendők, hogy azokból mindazt lehessen megtudni, a mi az üzemtervek készítése iránt kiadott utasításban erre nézve kívántatik. Külterjes gazdaságnál s 1000 holdnál kisebb erdőkre nézve a tervek egyszerűsíthetők; 500 holdnál kisebb erdőkre nézve pedig az általános és a részletes tervek külön rovatos kimutatása egyáltalán nem okvetlenül szükséges, s a használatok és felújítások az általános leírásban is kimutathatók.

5. Az üzemnyilvántartás minden rendszeres üzemtervben kitüntetendő. Belterjesen kezelt és nagyobb erdőkre nézve az előírás rendes üzemnyilvántartási könyvekben, illetve kimutatásokban kívántatik; külterjes gazdaságnál és kisebb erdőkre nézve a nyilvántartás egyesíthető a tervekkel akként, hogy utóbbiakban a bekövetkezendő tényleges fogyanatosítás följegyzésére megfelelő hasábkok üresen hagyatnak. 500 holdnál kisebb erdőbirtokra vonatkozó üzemtervekben az üzemnyilvántartás az általános leírás végén a legegyszerűbb módon rendezhető be.

6. A netalán fennálló szolgálmatok és viszontszolgálatok olyképen tüntetendők ki, a mint azt az erdőtörvény követeli; azonkívül leírandó azoknak észlelhető befolyása az erdők állapotára.

7. A kezelő- és őrzőszemélyzet létszámának kimutatása

mellett kívánatos a tisztek és altisztek járandóságainak, kötelességeinek és jogainak kitüntetése is.

Minden rendszeres gazdasági üzemterv, ha az erdő egy törvényhatóság területén fekszik, két példányban, ha pedig több törvényhatóság területén fekszik, annyi példányban terjesztendő be, hogy a birtokosnak és az illető közigazgatási bizottságok mindegyikének egy-egy példány jusson. Nagyobb, rendszeresen kezelt erdőbirtokokra nézve, melyeknek üzemtervei terjedelmes munkálatokból állanak, megengedhető, hogy a közigazgatási bizottságok számára készült példányokban csak a legfőbb kimutatások foglaltassanak, u. m.: 1. az általános erdőleírás, 2. a részletes állableírás, 3. a korosztály-táblázat, 4. az általános üzemterv, 5. részletes üzemtervek a főhasználat, előhasználat és mellékhasználatok számára, 6. a felújítási terv, 7. átnézeti térkép, melyen azonban a szabályos vágássorrend is kitüntetendő. (A nyilvántartás ezen példányokban nem szükséges.)

Az üzemtervi munkálat teljességén kívül megvizsgálandó az adatoknak és számításoknak helyessége is. Erre nézve a kir. erdőfelügyelőségek feladata lehetőleg még az üzemterv készítése, illetve az előmunkálatok alkalmával a helyszínén meggyőződni az egyes adatok helyességéről, egyes vonalak, esetleg kisebb területek utánmérése és a becslési adatoknak hasonló megvizsgálása által, mely alkalommal szemügyre veendők különösen: a vidék általános erdőgazdasági viszonyai, az illető erdőnek tervezett gazdasági beosztása, az állabelkülönítések, a felállított helyi fatermési táblák helyessége, illetve más fatermési táblák helyes alkalmazása, a részletes állableírás összeállítás, nevezetesen az állabok termőhelyi osztályokba sorozása, az állabkor, a zárat kipuhatolása, a jelen fakészlet fölvétele stb.

A talált hibákra az üzemterv készítésével megbízott szakértő vállalkozó, esetleg maga a birtokos is figyelmeztetendő; általában pedig kívánatos, hogy az erdőfelügyelőségek, a mennyire erre alkalom nyílik, az üzemterv készítésével megbízott egyéneket, valamint az illető erdőbirtokosokat is tanácsadással támogassák, s utóbbiakat egyrészt fölösleges költsékezéstől megóvják, másrészt a rendszeres gazdálkodás előnyei felől felvilágosítsák.

Az üzemtervek érdemleges megbirálására nézve szem előtt tartandó az erdőtörvény azon rendelkezése, mely szerint „ezen tervek tekintettel az erdők terjedelmére, állapotára, az erdőbirtokos szükségleteire és az erdők okszerű jóvelmezésére akként készítendő, hogy az erdők jókarbantartása s használatuk tartamossága biztosítottassék.” E célból megvizsgálandó, vajjon a tenyésztésre kijelölt fa-nemek s a megállapított üzemmód, fordá és felújítási mód a tényleges erdőgazdasági viszonyokhoz képest megfelelnek-e a használati tartamosság követelményeinek s az erdőgazdaság céljainak. Megbirálandó

továbbá az erdőnek gazdasági beosztása és a kihasználásnak megállapított sorrendje, s utóbbi különösen ott, a hol romboló szelektől lehet félni, behatóan vizsgálandó. A hozamszabályozásnak megbirálásánál főleg a korfokozatok jelen aránya veendő figyelembe. Az általános üzemterv helyességéről az egyes fordaszakokban tervezett használat kiterjedésére nézve legcélszerűbben akként lehet meggyőződni, hogy kipuhatoljuk az erdőnek azon állapotát, illetve a korfokozatok azon arányát, melynek az I., II., III. stb. fordaszak végével be kell következnie, ha a használatok az üzemterv szerint fogantatottaknak, mely összeállításból ki lehet tudni, vajjon a vágatás alá kerülő erdőrészek megfelelő korban fognak-e tarlasztatni, s a forda végével el lesz-e érve vagy legalább megközelítve a célbavett szabályos állapot. A használatok kiterjedésén kívül azonban megvizsgálandó, vajjon azok beleillenek-e a megállapított vágássorrendbe. Az üzem- és hozamszabályozás megbirálásánál egyébiránt ugyanazon elvek tartandók szem előtt, melyek a folyó évi 8326. sz. rendeletben állapítottak meg.

A részletes üzemterveknek összhangzásban kell lenniök az általános üzemtervvel.

A részletes tarlasztási tervben a vágások mikénti elhelyezése is kitüntetendő s célszerű, ha az első félfordaszak alatt kihasználásra tervezett egyes évi vágások, a térképen is előre kitüntettetnek. Az előhasználati tervre nézve megvizsgálandó, vajjon a tervezett gyéritések nem lesznek-e káros befolyással az erdőkre, illetve a gyérités mértéke helyesen van-e megállapítva s lett-e gondoskodva arról is, hogy a gyéritések szakszerűen fogantatosítsanak. A mellékhasználatokra nézve tekintettel az 1880. évi 23.374. sz. utasítás III. E) 5. c) részében foglaltakra megvizsgálandó, vajjon a mellékhasználatok olyképen lettek-e tervezve, hogy az erdők fentartására nem lesznek káros hatással; ennek megbirálhatása céljából szükséges, hogy a legeltetésre nézve a tervben meg legyen nevezve a legelő marha neme és mennyisége.

A felújítási terv, fontosságánál fogva, szintén kiváló figyelemmel vizsgálandó meg; mert a használatok tartamossága azoknak a tartamosság követelményei szerint történt szabályozása után is csak akkor lesz biztosítva, ha gondoskodva lett egyszersmind a kihasznált erdőrészek azonnali sikeres felújításáról, és a jelenleg üres erdőterületek beerdősítéséről. Habár minden erdőbirtokosnak saját érdekében igyekezni kell a kihasználást akként eszközölni, hogy a vágások természetes uton újra erdősüljenek, mindamellett szükséges jó előre gondoskodni arról is, hogy azon részek, hol a természetes felújítás előreláthatólag nem sikerül, valamint a tisztások és kopár erdőterületek megfelelő fanemekkel s célszerű módon késedelmezés nélkül beertessenek.

Az eddig elősoroltakon kívül megbirálandók továbbá az 1880. 23.374. sz. utasítás III. F) alatt jelzett megállapodások, melyeknek az általános erdőleírásban kell befoglalva lenniök. Ezekre nézve megjegyzendő, hogy az erdőbirtok határainak mikénti biztosítása, az erdőgazdasági beosztást kitüntető vonalak mikénti megjelölése s a jelek mikénti fentartása, valamint az általános kezelési elvek megállapítása minden, a legegyszerűbb módon készült üzemtervben is kimutatandó.

Az üzemnyilvántartás, illetve a nyilvántartási előírások szintén okvetlenül követelendők. Az időközi változások lelkiismeretes följegyzésének, az üzemtartás pontos vezetésének és az időszaki üzemátvizsgálások kellő eszközlésének általában több fontosságot kell tulajdonítani, mint a hogy az eddig a legtöbb erdőkezelésnél történt. Általános tapasztalat szerint ugyanis számos, jelentékeny költséggel készült gazdasági terv, mely ha nem is volt tökéletes, de az erdőnek és a birtokosnak javát czélozta, és tökéletesbitésre lett volna alkalmas, hasznavehetlenné vált főleg azért, mivel a nyilvántartás és az időszaki üzemátvizsgálások elmulasztattak.

Végre kiterjesztendő a bírálat a gazdasági térképek helyességére is, s erre nézve szem előtt tartandó mindaz, a mi az 1880. évi 23.374. sz. utasításban ezen térképek kellékeire nézve elmondott. A térszámítás helyességének megvizsgálása céljából egyes területek utánszámítandók. Az erdőbirtok összes kiterjedése különben lehetőleg birtokkivékkel igazolandó. Figyelmeztetem azonkívül az erdőfelügyelőséget az üzemtervek készítése iránt kiadott utasítás azon rendelkezésére is, mely szerint a terület 1600 □ öles kat. holdakban (egész számok és tizedes törtekben), a fatömeg tömörköbméterekben (egész tömörköbméterekre kikerekítve) és a fordaszakok szálerdőnél 20 évvel, sarjerdőnél 10 évvel számítandók.

A mi az üzemtervek alaki részét illeti, arra nézve az 1880. 23.374. sz. utasításhoz csatolt példákban kitüntetett alaktól való eltérések megengedhetők, feltéve, hogy mindaz, a mi az üzemtervek-nél követeltetik, könnyen áttekinthető módon mutattatott ki. Kíváncs az azonban, hogy az 1000 holdnál nagyobb erdőbirtokokra vonatkozó üzemtervekhez az utasításban közlött nyomtatványok alkalmaztassanak. Szükséges továbbá, hogy az irományok és térképek tartós papíron és tisztán olvashatóan írva, illetve pontosan rajzolva legyenek s azonkívül az üzemtervi kimutatások (beleértve a nyilvántartást is) egy könyvbe kötessenek be.

Egyuttal figyelmeztetem az erdőfelügyelőséget azon körülményre, hogy az erdőtörvény 17. §-ában megnevezett erdőbirtokosok közül vannak számosan, a kik jelentékeny kiterjedésű erdeiket eddig is rendszeresen kezelték szakszerű üzemtervek alapján, melyeknek összeállításánál azonban az 1880. évi 23.374. sz. utasítástól többé-kevésbé

eltérő eljárás alkalmaztatott. Ezekre nézve megjegyzem, hogy rendszeresen kezelt erdők számára az erdőtörvény életbelépte előtt készített s eddig tényleg alkalmazott minden ily üzemterv, ha az szak- szerűen készítettett, ha abban az erdők tényleges állapota, a gazdaság célja s az elérni óhajtott szabályos állapot kellőleg kitüntetve, a fő-, elő- és mellékhasználatok és felújítások okszerűen szabályozva, az üzemnyilvántartás berendezve, az urbéri szolgalmak és viszont- szolgálatok kimutatva s a személyzeti létszám kitüntetve lettek, és ha az erdőhasználatok tartamosságának biztosítása az üzemtervek készítése iránt kiadott 1880. évi 23.374. sz. utasítás végső fejezeté- nek 1. b) pontjában elősorolt módon igazoltatott, rendszeres gazdasági üzemtervnek elfogadható; annak megítélésére azonban, vajjon az üzemterv betartatott-e, történt legyen a hozamszabályozás bármely mód szerint is, nem a fatömeg, hanem mindig csak a kihasználásra előírt fordaszaki terület legyen mérvadó. Magától értetik, hogy ha az ily üzemtervben egyik vagy másik kellék hiányoznék, (például mellék- használati terv stb.) azzal a terv annak betérjesztése előtt kiegészi- tendő; célszerűeknek mutakozó változtatások, illetve tökéletesbítések (péld. az erdővágássorozatokba s tagokba való rendszeres beosztása stb.) a legközelebbi időszaki üzemátvizsgálás alkalmával eszközölhetők.

A megvizsgált üzemtervek a kir. erdőfelügyelőségek részéről minden példányban az általános erdőleírás végén irandó következő záradékkal látandók el:

. . . . .ügyszám.

„Megvizsgálta és az adatokat a tényleges állapottal megegye- zőknek találta.“

Kelt stb.

(P. H.)

N. N., kir. erdőfelügyelő.

Miután végre egyes kir. erdőfelügyelőségek az 1881. évi 10.092. sz. rendelettemmel kiadott utasítás 3. §. f) pontját akként értelmezték, hogy azon esetben, ha a közigazgatási bizottság véleménye a királyi erdőfelügyelő véleményétől el nem tér, utóbbit nem szükséges írásban beadni, s illetve fölterjeszteni: megjegyzem, hogy a kir. erdőfelügyelő- ségek minden egyes üzemtervre nézve részletesen indokolt vélemé- nyöket írásban tartoznak beadni, magától értetvén, hogy az, midőn a közigazgatási bizottság annak alapján határoz, már ennélfogva is hozzám fölterjesztendő; de felterjesztendő, a mint az idézett utasi- tásban ki lett mondva, akkor is, ha a közigazgatási bizottság véleménye az erdőfelügyelőével nem egyez. — Budapest, 1882. május 27-én.

B. Kemény.

Körrendelet valamennyi kincstári erdőhatóságnak.

(A kincstári erdőőrök és altisztek szolgálati állományának szervezése ügyében.)

14.737. sz. Az 1879. évi XXXI. törvényczikk 37. §-a az erdő- őrök minősítését megszabván, egyszersmind rendeli, hogy az 1889. évi

junius hó 14-től kezdve az idézett törvény 17. §-ában megnevezett birtokosok erdeiben erdőörökül csak oly egyének alkalmaztassanak, kik az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel letették.

A törvény követelményének mielőbbi megfeleltetése végett és azért is, hogy az átmeneti nehézségek fokozatos könnyítése elérhető legyen, a kincstári erdőknél alkalmazott erdőörök, illetve altisztek kinevezését következőleg szabályozom.

Erdőörökül csak oly honpolgárok alkalmazandók, kik

1. az erdőtörvény 37. §-ában megszabott minősítést igazolják;
2. az állam hivatalos nyelvét szóban és írásban birják;
3. ép testi és lelki erő mellett hibátlan beszélő-, látó- és hallóképességgel bírnak;

4. életkoruk 24. évét betöltötték és a szolgálatba való első belépés idejekor 40 évnél nem korosabbak.

Miután föltehető, hogy a fennebbiek szerint hirdetendő pályázat alapján számosan lehetnek olyanok, kik az idézett törvény 37. §-a c) pontjában foglalt követelményt nem tudják igazolni, az 1873. évi II. törvénycikk tekintetbe vételével a legérdemesebb pályázók azon föltétel mellett fogadhatók föl ideiglenesen, hogy három év alatt az erdőőri szakvizsgát letenni tartoznak, mert különben, jelzett határidő letelte után, a kincstári ellátásra való minden igény és végkielégítés nélkül a szolgálatból föltétlenül el fognak bocsáttatni.

Tekintettel továbbá arra, hogy a rendelkezés alatti kincstári altiszti személyzet jelenlegi testületében sok oly egyén van, a ki különöbben az 1. és 2. alatti pontokban meghatározott kellékek valamelyikét nem bírja, — értesitem az erdőhatóságot, miszerint mindazoknak a magasabb fizetési osztályba való előléptetését, a kik az említett kellékeket nem tudják igazolni, mindaddig, míg azokat meg nem szerzik, — nem engedem meg.

Oly erdőörök- vagy altiszteknek, kik nemcsak az 1. és 2. alatti kellékekkel nem bírnak, de egyáltalában írástudatlanok, avagy testi fogyatkozásuknál fogva szolgálatképtelenek, nyugbéreztetésök, illetve végkielégítésök iránt, a mennyiben t. i. erre igényök lenne, ide javaslat teendő.

Jelenleg tényleges szolgálatban álló oly érdemes erdőörök, kik előrehaladott koruk miatt, az állam hivatalos nyelvét szóban és írásban elsajátítani többé nem képesek; az államkincstárnak azonban már eddig is oly kiváló szolgálatokat tettek, hogy azok méltánylása buzditó példaadás végett is szükséges, előléptetésre ajánlhatók, miért is az erdőhatóság feladatává teszem, hogy az ilyen érdemekkel bíró erdőörök előléptetése végett, esetről-esetre kimerítően indokolt és lehetőleg okmányokkal fölszerelt javaslatot terjeszssen előm.

Az erdőörök, illetve az összes altiszti személyzet jövőre a következő szolgálati elnevezésekkel lesz alkalmazva:

A) csoport.

I. Főerdőőrök vagy fővadászok. I. oszt. 480 frt; II. oszt. 420 frt; III. oszt. 360 frt évi fizetéssel és a rendszeresített mellékjárandóságokkal.

II. Erdőőrök vagy vadászok. I. oszt. 350 frt; II. oszt. 300 frt; III. oszt. 250 frt; IV. oszt. 200 frt évi fizetéssel és az állományszerű mellékkellétményekkel.

III. Faraktár-őrök. I. oszt. 350 frt; II. oszt. 300 frt; III. oszt. 250 frt; IV. oszt. 200 frt évi fizetéssel és a rendszeresített mellékkellétményekkel.

A felsorolt szolgálati fokozatok kellékei: az erdőőrökre vonatkozó s följebb részletezett minősítvény.

IV. Erdőlegények. I. oszt. 200 frt; II. oszt. 180 frt; III. oszt. 150 frt fizetéssel.

Kellékek: Az erdőőri szakvizsga letehetésére megkivántató előképzettség.

V. Erdőszolgák. I. oszt. 200 frt; II. oszt. 150 frt; III. oszt. 120 frt évi fizetéssel.

Kellékek: Legalább a 3. és 4. pont alatti követelmények.

Az erdőlegények és erdőszolgák nyugbérre csak az esetben tarthatnak igényt, ha az erdőőri szolgálathoz kötött fennebbi minősítvény, illetve kellékek megszerzése alapján, az I., II. és III. alatti szolgálati fokozatok valamelyikébe fölvétettek. Előbbi minőségükben eltöltött szolgálati idejük azonban csak az esetben lesz beszámítható, ha szolgálatuk megszakítása nélkül lettek az I., II., III. alatti magasabb szolgálati fokozatok valamelyikére kinevezve.

B) csoport.

I. Gépkezelők: I. oszt. 480 frt; II. oszt. 420 frt évi fizetés és a rendszeresített mellékjárandóságok.

Kellékek: a 2., 3. és 4. pontok alatti követelményeken kívül az állami gépkezelői vizsga és a mértani rajzban elemi ismeretek.

II. Famesterek: I. oszt. 480 frt; II. oszt. 420 frt; III. oszt. 360 frt évi fizetéssel és a rendszeresített mellékkellétményekkel.

Kellékek: a 2., 3. és 4. pontok alatt részletezett követelményeken kívül, kellő jártasság az írás, olvasás és számadásban; a vízi-, út- és polgári építkezésekre vonatkozó gyakorlati ismeretek és képesség az építkezéseknek a megállapított tervek szerinti vezetésére.

III. Szülésznők. I. oszt. 200 frt; II. oszt. 150 frt évi fizetéssel és a rendszeresített mellékkellétményekkel.

Kellék: a szülészeti tanfolyam sikeres végzését igazoló bizonyítvány.

Az erdőőri, illetve altiszti személyzet rangfokozatai és fizetésének ekkép eszközözendő megváltoztatása indokából, valamint arra való tekin-

tettel, hogy ő császári és apostoli királyi Felségének 1880. évi szeptember hó 8-án Krywiczén kelt legfelsőbb elhatározásával létrejött új szervezés alapján, több erdőgondnokságnak ujólagos beosztása, illetve kikerekítése vált szükségessé, és hogy ugy ezen körülmény, mint nemkülönben a szolgálati viszonyoknak időközben esetleg beállott változása, — az erdőőri, illetve altiszti személyzet szervezetének módosítását és a fennálló védkerületek helyesebb felosztását netán megkívánnák, — felhivom az erdőhatóságot, miszerint az állami erdészeti új szervezetben megállapított erdőőri és altiszti állományt tüzetes tanulmánya tárgyává tegye és ennek alapján legkésőbb f. évi július hó 2-ig a takarékosági és célszerűségi szempontok tüzetes szemmel tartása mellett, az altiszti, illetve erdőőri személyzet ez idő szerinti szervezetének módosítására irányuló indokolt javaslatot terjesztszen elém.

Értesitem végül az erdőhatóságot, hogy a rendelkezés alatti erdőőri és altiszti személyzet kinevezése és az üresedésben levő erdőőri állomások pályázat alá leendő bocsátása csak akkor fog bekövetkezhetni, midőn érintett s bemutatandó javaslata alapján, az erdőőri, illetve altiszti személyzet szervezete általam végleg meg lesz állapítva és jóváhagyva. — Budapest, 1882. június 5-én.

B. Kemény.

Az Országos Erdészeti-Egyesület pénztáránál teljesített befizetések.

(1882. évi május hóban.)

Befizetés. frt.	Befizetés. frt.
Gróf Andrássy Aladár, földbirtokos 10	Berzeviczy Egyed 8
Gr. Apponyi Albert, föld- birtokos 10	Balás Béla, urad. erdőfel- ügyelő . . . . . 1. ⁰⁶
Baumann Antal, m. kir. gépmester 30	Id. Csaszgóczy Mihály, m. kir. erdőmester . . . . . 1. ⁰⁶
Báró Bánhidy Béla, föld- birtokos 8	Ifj. Csaszgóczy Mihály, m. kir. erdész . . . . . 1. ⁰⁶
Boboth Ede, m. k. köz- alap. erdőmester 8	Cserta Gyula, m. k. erdő- gyakornok 4
Bothó Imre, ur. főerdőm. 19. ⁰⁶	Csik Gyula, püsp. főerd. 2
Budovszky János, városi erdész 8	Csiby Lőrincz, m. k. erdő- rendező . . . . . 1. ⁰⁶
Bartha Gyula, m. kir. er- dészjelölt . . . . . 1. ⁰⁶	Döry József, m. k. erdő- számvizsgáló 1
Bradovka Károly, her- cegi erdészsegéd 4	Gróf Dessewffy Aurél, földbirtokos 10
	Dobsina város . . . . . 9. ⁸⁰